

Pteris (orliczka)

rodzina Pteridaceae (Polypodiaceae)

W subtropikalnych i tropikalnych rejonach występuje około 280 gatunków z rodzaju *Pteris*. Ich zakres geograficzny to: od Japonii i USA po Nową Zelandię. Niektóre z nich mają liście, przypominające kształtem ptasie skrzydła i stąd nazwa łacińska orliczki – *Pteris*, od greckiego pteron znaczy skrzydło. Najbardziej znane gatunki to: *Pteris tremula* (orliczka wrażliwa), *Pteris ensiformis* (o. mieczowata), *Pteris argyraea* (o. srebrzysta), *Pteris tricolor* (o. trójbarwna), *Pteris denata* (o. ząbkowana), *Pteris longifolia* (o. długolistna), *Pteris cretica* (o. kreteńska), *Pteris fauriei* (orliczka Fauriea), *Pteris quadriaurita* (orliczka czterouszkowa, uszkowata), *Pteris biaurita*, *Pteris serrulata* (o. piłkowata).

Najczęściej uprawianym w doniczkach gatunkiem jest *Pteris cretica* (orliczka kreteńska), rosnąca w naturze w Europie, Azji i Afryce (okolicie zwrotnikowe i śródziemnomorskie). Charakteryzuje się pierzastymi jasnozielonymi lub białozielonymi liśćmi o długości ok. 30 cm. Ma dwa rodzaje liści: mniejsze są płonne i zwisają łukowato oraz większe tzw. liście zarodnikonośne, które są wysokie, sztywno wzniesione. Hodowcy uzyskali wiele odmian, które różnią się wielkością, kształtem i zabarwieniem liści. Orliczki są wyjątkowo kapryśne, zwłaszcza odmiany o barwnych liściach, dlatego w warunkach domowych najłatwiej zapewnić im odpowiednie warunki w domowej szklarence. Wszystkie orliczki dobrze czują się w półcieniu (odmiany o barwnych liściach potrzebują nieco więcej rozproszonego światła). Orliczka kreteńska rośnie także w miejscach bardzo zacienionych. Najlepsza temperatura dla orliczki to latem 20-25°C, za to zimą lubi chłodne pomieszczenia (10-15°C), ale toleruje także w zimne nawet około 5°C.

Pozostałe gatunki orliczek u nas osiągalne wymagają temperatury 15-18°C. Orliczka lubi podlewanie umiarkowane, jest wrażliwa zarówno na nadmiar wody jak i na przesuszenie podłoża. Musimy uważać, aby nie zalać korzeni. Gdy są wysokie temperatury trzeba kontrolować podłoże i w miarę potrzeby podlewać nawet codziennie, gdy zaś jest chłodno, podłoże wolniej przesyca, więc wystarczy podlewać, co 2-3 dni. Woda nie powinna zawierać związków wapnia (można np. używać przegotowanej wody wodociągowej). Paprocie te dobrze rosną jedynie wtedy, gdy w powietrzu jest dużo wilgoci (wilgotność powietrza ok. 60 %) należy je, więc często zamgławiać. Najlepszym podłożem dla orliczek jest podłoże przepuszczalne i wilgotne (np. mieszanka ziemi liściowej, torfu, piasku i ziemi kompostowej), może to być również tzw. ziemia uniwersalna wzbogacona kwaśnym torfem. Podłoże powinno mieć średnio kwaśny odczyn, czyli pH 5-6. Przesadzamy je wiosną.

W okresie wegetacji nawozimy rośliny co 2-3 tygodnie. Orliczki najlepiej dokarmiać specjalnymi nawozami do paproci, lecz dobrze również reagują na nawożenie organiczne. Możemy też stosować wieloskładnikowe nawozy płynne o małej zawartości wapnia i w niewielkich stężeniach. Rozmnażają się dobrze z zarodników, które kiełkują na wilgotnym podłożu w temperaturze 20°C. Można je także rozmnażać przez podział kłączy - wiosną.